

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 6. februar 2019

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 401 (MOF alm. del) stillet den 9. januar efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål nr. 401

"Vil ministeren kommentere lederen "Tid til et opgør med de giftige fluorstoffer?" bragt på Ing.dk den 21. december 2018 (<https://ing.dk/artikel/leder-tid-opgoer-med-de-giftige-fluorstoffer-222869>) og artiklen "Faktor 1.750: EU erkender fluorstof-fejl og sænker anbefalinger voldsomt" bragt på Ing.dk den 18. december 2018 (<https://ing.dk/artikel/faktor-1750-eu-erkender-fluorstof-fejl-saenker-anbefalinger-voldsomt-222758>) og oplyse, hvad ministeren agter at gøre for at beskytte de danske forbrugere mod de organiske fluorstoffer indeholdt i gruppen af PFAS-forbindelser?"

Svar

Der er ingen tvivl om, at der allerede er fokus på gruppen af fluorerede forbindelser i hele Miljø- og Fødevareministeriet. Det er en gruppe af stoffer, som vi længe har arbejdet med at sænke anvendelsen af og befolkningens udsættelse for.

Det er vigtigt at understrege, at fødevarer ikke må indeholde kemiske stoffer i mængder, der er skadelige for menneskers sundhed. Det gælder også for indhold af fluorerede stoffer, som kan stamme fra miljøforureninger eller fra afsmitning fra emballage. Udfordringen er at vide, hvor stofferne findes, og hvor høje niveauer der skal til, før det udgør et sundhedsmæssigt problem. For at kende stoffernes toksiske egenskaber er vi afhængige af rådgivning fra risikovurderingsorganer og fra forskere. Det er derfor vigtigt, at Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet, EFSA, og andre ligeledes har fokus på denne store stofgruppe og opdaterer risikovurderingen, når der er studier, der peger på, at det er nødvendigt.

EFSA har i december 2018 offentliggjort en ny risikovurdering af to fluorerede organiske stoffer (PFOS og PFOA). EFSA reducerer i deres vurdering de sundhedsmæssige referenceværdier, de såkaldte tolerable niveauer, for indtag af stofferne. De to værdier blev reduceret op til 1.750 gange i forhold til EFSAs vurdering fra 2008. Det betyder, at der kan være en risiko for menneskers sundhed ved mindre mængder af stofferne, end vi hidtil har regnet med.

Forskere og risikovurderingseksperter er i mange tilfælde ikke enige om fortolkningen af studier og resultater. De kan derfor komme frem til forskellige risikovurderinger af kemiske stoffer. Dette har også været tilfældet i EFSAs vurdering af PFOS og PFOA - både i 2008 og i 2018. EFSA vil forsøge at afklare de tilbageværende usikkerheder i forbindelse med den kommende vurdering af en række andre fluorerede stoffer end PFOS og PFOA, som efter planen offentliggøres i december 2019.

Fluorerede stoffer kan findes i fødevarer som følge af miljøforureninger. Fødevarestyrelsen har siden 2011 overvåget indholdet af fluorerede stoffer i forskellige relevante fødevarer som kød, æg, mælk, fisk

og muslinger. Det er primært i de bundlevende fisk, der er fundet indhold over detektionsgrænsen. I øvrige fødevarer er der kun enkelte fund. Alle indhold var i forhold til den daværende risikovurdering sundhedsmæssigt acceptable. For de kommende prøver vil eventuelle fund i fødevarer blive vurderet i forhold til den nye risikovurdering med de lavere fastsatte referenceværdier.

Fluorerede organiske stoffer kan anvendes til at gøre pap- og papiremballager til fødevarer fedt- og vandafvisende, men denne praksis har Fødevarestyrelsen frarådet siden 2015, ikke kun for PFOS og PFOA, men for alle organiske fluorerede stoffer. Anvendelsen af PFOS i forbrugerprodukter er allerede forbudt i dag, og anvendelsen af PFOA bliver det i 2020.

I lyset af EFSA's nye vurdering er der grund til at stille spørgsmål om, hvorvidt vurderingen af andre organiske fluorforbindelser er korrekt. Jeg har derfor i dag bedt Fødevarestyrelsen om at undersøge mulighederne for et midlertidigt nationalt forbud mod anvendelse af hele gruppen af organiske fluorerede forbindelser i fødevareemballager af pap og papir. Samtidig vil Fødevarestyrelsen presse på for, at der laves specifik EU-regulering for fødevarekontaktmaterialer af pap og papir og arbejde for, at der snarest fastsættes EU-grænseværdier for fluorerede stoffer i fødevarer på baggrund af EFSA's nye vurdering.

Fødevarestyrelsen vil i fælleskab med Miljøstyrelsen og DTU Fødevareinstituttet arbejde på en fælles risikovurderings- og håndteringstilgang til de organiske fluorerede stoffer, som kan findes i både forbrugerprodukter, fødevarer, drikkevand og miljø.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Annelise Fenger